

СИЛАБУС

курсу «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

Галузь знань 07 *Управління та адміністрування*
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа»

Факультет/ кафедра, за якою закріплена дисципліна		Факультет управління фінансами та бізнесу/ кафедра фінансового менеджменту	
Ступінь вищої освіти		Бакалавр	
Статус дисципліни		Нормативна навчальна дисципліна	
Семестр		Восьмий	
Форма навчання		Денна	
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин		3 кредити / 90 годин	
Викладачі дисципліни		Ясіновська Ірина Фантинівна <i>к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансового менеджменту</i>	
Контактна інформація про викладача		Профайл викладача курсу: https://financial.lnu.edu.ua/employee/yasinovska-iryna-fantynivna Електронна пошта: iryna.yasinovska@lnu.edu.ua	
Консультації з питань вивчення дисципліни		Понеділок: 15.00-16.00 год. (вул. Медової Печери, 53, ауд. 112)	
Мова викладання		Українська	
Сторінка курсу			

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Коротка анотація дисципліни	<p>Формування в Україні економіки ринкового типу, значне розширення прав суб'єктів підприємництва у галузі фінансово-економічної діяльності значно підвищують значущість своєчасного та якісного аналізу їх фінансового стану та пошуку шляхів підвищення і зміцнення їх фінансової стабільності.</p> <p>Проведення систематичного аналізу фінансового стану суб'єктів підприємництва, їх ліквідності та фінансової стійкості актуалізується ще й тим, що дохідність, розмір прибутку значною мірою залежать від платоспроможності. Фінансовий стан суб'єктів підприємництва є об'єктом уваги банків, які визначають режим їх кредитування та диференціацію відсоткових ставок; інвесторів, котрі вивчаючи можливість вкладення коштів; партнерів, які оцінюють доцільність співпраці.</p>
Мета дисципліни	<p>Предметом вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» є фінансова діяльність підприємств, скерована на виконання прийнятих завдань та відображена в системі показників обліку, звітності та інших джерел інформації.</p> <p>Метою вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» є формування знань з теорії та практики фінансового аналізу, засвоєння теоретико-методологічних основ проведення фінансового аналізу, вивчення його сутності та організації, методів та показників, формування практичних</p>

	<p>навиків проведення фінансового аналізу.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» полягають у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєнні студентами знань теоретичних засад фінансового аналізу; - набутті вміння структурувати фінансову інформацію для потреб аналізу; - оволодінні методологічними прийомами проведення фінансового аналізу; - набутті вміння розраховувати широке коло показників для оцінки фінансового стану; - набутті навиків інтерпретувати отримані результати фінансового аналізу та формувати комплексну і достовірну оцінку фінансового стану.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами та доповненнями). Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15. 2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17. 3. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 і зареєстровано Міністерством юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868 (із змінами та доповненнями). 4. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 №514-VI // Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. 5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14. 6. Верховна Рада України: офіційний сайт. URL: http://www.zakon.rada.gov.ua/. 7. Урядовий портал: офіційний сайт. URL: http://www.kmu.gov.ua/. 8. Міністерство фінансів України: офіційний сайт. URL: http://www.minfin.gov.ua/. 9. Академія фінансового управління Міністерства фінансів України: офіційний сайт. URL: https://afu.kiev.ua/ 10. Державна казначейської служби України: офіційний сайт. URL: https://www.treasury.gov.ua/ua. 11. Міністерство розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства України: офіційний сайт. URL: http://www.me.gov.ua/. 12. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/. 13. Журналу «Урядовий кур'єр» : офіційний сайт. URL: http://www.ukurier.gov.ua/. 14. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: офіційний сайт. URL: http://www.nbuv.gov.ua/. 15. Львівська національна бібліотека України ім. В. Стефаника: офіційний сайт. URL: http://www.lsl.lviv.ua/. 16. Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз. К.: Видавничий дім "АртЕк", 2014. 320 с. 17. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: Навчальний посібник для студентів ВУЗ. К.: ЦУЛ, 2009. 328 с. 18. Іващенко Г.А., Даниленко С.В. Технологія обробки економічної інформації : конспект лекцій. Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. 120 с. 19. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с. 20. Отенко І.П., Азаренков Г.Ф., Іващенко Г.А. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с 21. Отенко І.П., Іващенко Г.А., Воронков Д.К. Економічна безпека

	<p>підприємства : навч. посіб. Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. 252 с.</p> <p>22. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2007. 488 с.</p> <p>23. Полтавська Є.О. Конкурентний аналіз : навч. посіб. / Є. О. Полтавська, Г. А. Іващенко, П. М. Куліков. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 200 с.</p> <p>24. Селіверстова Л.С., Скрипник О.В. Фінансовий аналіз : Навч. метод. посіб. / За заг. ред. С.М. Безрутенка. К. : Центр учбової літератури, 2012. 274 с.</p> <p>25. Сокольська Р.Б., Зелікман В.Д., Акімова Т.В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. Частина І. Аналіз фінансової звітності. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2015. 92 с.</p> <p>26. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.</p> <p>27. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [Буряк П.Ю., Васківська К.В., Ясіновська І.Ф., Пасінович І.І.]. Л. : Вид. Ліга-Прес, 2011. 308 с.</p> <p>28. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. Тернопіль:, ТНЕУ. 2016. 304 с.</p> <p>29. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / І.Ю. Єпіфанова, В.В. Джеджула. Вінниця: ВНТУ, 2017. 143 с.</p> <p>30. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д.В., Сич О.А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 432 с.</p> <p>31. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 388 с.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Аудиторні години: 54 з них:</p> <p>лекції 36 годин</p> <p>практичні заняття 18 годин</p> <p>самостійна робота 36 годин</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>а) знати</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні засади, методологію і методику фінансового аналізу з урахуванням досягнень науки, практики та міжнародних стандартів в умовах розвинутої ринкової економіки; - логіку побудови фінансового аналізу, оцінки фінансового стану підприємства; - методи фінансового аналізу; - прийоми фінансового аналізу; - інформаційну базу фінансового аналізу; - методику розрахунку системи показників, що характеризують фінансовий стан. <p>б) уміти</p> <ul style="list-style-type: none"> - читати й розуміти зміст фінансової (бухгалтерської) звітності, а також відбирати, обробляти і використовувати дані обліку, звітності, інших джерел інформації для проведення аналітичних досліджень; - чітко формулювати мету і завдання фінансового аналізу, витримувати відповідну його етапність; - визначати систему показників і необхідні для проведення дослідження методи та прийоми аналізу; - виявляти динаміку основних показників фінансово-господарської діяльності, з'ясувати закономірності, причини та фактори, що спричинили вплив на їх розмір, зміну; - за результатами проведеного аналізу робити економічно грамотні аналітичні висновки, часткові висновки синтезувати в загальні; - концентрувати одержану інформацію для прийняття оптимальних управлінських рішень у фінансовій сфері.
<p>Ключові слова</p>	<p>Фінанси суб'єктів підприємництва, фінансовий стан, активи, оборотні активи, необоротні активи, власний капітал, позиковий капітал, баланс, зобов'язання, кредитоспроможність, прибуток, рентабельність, ліквідність,</p>

	платоспроможність, ділова активність.
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, семінарських/практичних занять, консультацій.
Теми	1. Значення і теоретичні основи фінансового аналізу. 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. 3. Аналіз майна підприємства. 4. Аналіз оборотних активів. 5. Аналіз джерел формування капіталу підприємства. 6. Аналіз грошових потоків. 7. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства. 8. Аналіз фінансової стійкості підприємства. 9. Аналіз кредитоспроможності підприємства. 10. Аналіз ділової активності підприємства. 11. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства. 12. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства. 13. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства.
Підсумковий контроль, форма	Поточний контроль/екзамен
Пререквізити	«Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Статистика», «Фінанси», «Фінанси суб'єктів підприємництва»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: навчальна дискусія, лекції-візуалізації, семінари-дискусії, мозковий штурм, імітаційна ділова гра, захист кейсів: - лекція (оглядова/тематична); - семінарські/практичні (презентація/дискусія /метод кейс-стаді/робота в малих групах).
Необхідне обладнання	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання	Оцінювання проводиться за <u>100-бальною шкалою</u> . Бали нараховуються за таким співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • практичні (семінарські) / самостійні / модулі 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 50 балів. •екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 50 балів Підсумкова максимальна кількість – 100 балів . Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я). Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й інших літературних джерел, яких немає серед рекомендованих
Питання до екзамену	1. Фінансовий аналіз: необхідність, сутність, мета, завдання, принципи. Об'єкт і предмет фінансового аналізу. 2. Зв'язок фінансового аналізу з іншими науками.

3. Користувачі результатів фінансового аналізу та їх інформаційні потреби.
4. Характеристика формалізованих і неформалізованих методів фінансового аналізу.
5. Прийоми фінансового аналізу та приклади їх практичного застосування.
6. Джерела інформації для фінансового аналізу. Види звітності.
7. Фінансова звітність як основне джерело інформації для фінансового аналізу. Характеристика форм фінансової звітності.
8. Аналітичний потенціал бухгалтерського балансу для фінансового аналізу.
9. Структура активів і пасивів підприємства та порядок їх відображення в балансі.
10. Порівняльний аналітичний баланс та методика його складання.
11. Структура звіту про фінансові результати та його значення для фінансового аналізу.
12. Структура звіту про грошові кошти та його значення для фінансового аналізу.
13. Фінансовий стан підприємства та групи показників, що його характеризують.
14. Види фінансового аналізу за часом його здійснення.
15. Експрес-аналіз (діагностика) фінансового стану підприємства. Поглиблений аналіз фінансового стану.
16. Структура майна підприємства та відображення його у звітності. Завдання і методи аналізу активів.
17. Завдання, напрями та показники аналізу необоротних активів.
18. Завдання, напрями та показники аналізу оборотних активів.
19. Фінансова стійкість підприємства, її типи. Чинники, що впливають на фінансову стійкість.
20. Мета та етапи аналізу фінансової стійкості підприємства.
21. Абсолютні та відносні показники фінансової стійкості.
22. Сутність платоспроможності і ліквідності, їх значення для оцінки фінансового стану підприємства. Види ліквідності.
23. Алгоритм аналізу ліквідності балансу.
24. Характеристика відносних показників ліквідності.
25. Напрями покращення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.
26. Поняття грошового потоку та його значення для фінансової діяльності підприємства.
27. Класифікація і види грошових потоків.
28. Завдання аналізу грошових потоків та його інформаційне забезпечення.
29. Аналіз обсягу і складу грошових потоків.
30. Аналіз руху грошових коштів в процесі здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.
31. Напрями оптимізації грошових потоків.
32. Оцінка якості управління підприємством за станом руху грошових потоків.
33. Аналіз грошових потоків із застосуванням системи коефіцієнтів. Завдання, інформаційне забезпечення та напрями аналізу фінансових результатів.
34. Аналіз відносних показників прибутковості підприємства. Групи показників рентабельності та методика їх розрахунку.
35. Факторна модель аналізу рентабельності власного капіталу.
36. Доцільність оцінювання кредитоспроможності позичальника. Інформаційна база аналізу кредитоспроможності позичальника.
37. Ознаки кредитоспроможного позичальника. Система показників, що характеризують фінансовий стан позичальника.
38. Методика визначення кредитного ризику на підставі розрахунку інтегрального показника.
39. Суть та характеристики капіталу підприємства. Класифікація і види капіталу.
40. Мета та напрями аналізу капіталу підприємства.

	<p>41. Аналіз власного капіталу.</p> <p>42. Аналіз позикового капіталу.</p> <p>43. Аналіз показників оборотності і прибутковості капіталу.</p> <p>44. Аналіз фінансової незалежності підприємства.</p> <p>45. Сутність, значення та методика визначення розміру власних оборотних коштів.</p> <p>46. Поняття ділової активності підприємства. Аналіз ділової активності: завдання, етапи проведення, зацікавлені особи.</p> <p>47. Система показників ділової активності.</p> <p>48. «Золоте правило» розвитку підприємства.</p> <p>49. Показники аналізу інвестиційної діяльності підприємства.</p> <p>50. Особливості методики комплексного аналізу фінансового стану підприємства.</p>
Опитування	Опитування проводиться на семінарських та практичних заняттях у вигляді (есе, вирішення кейсу, тестових завдань, доповідей та презентацій).

СТРУКТУРА КУРСУ

Тиж-день	Тема	Форма заняття/ години	Результати навчання	Завдання
1	2	3	4	5
1/2	Тема 1. Значення і теоретичні основи фінансового аналізу	Лекція/ семінар 4 год./2 год.	<p>Знати: поняття фінансового аналізу, його мету, завдання, функції, види, принципи та методи.</p> <p>Вміти: визначати завдання та види фінансового аналізу, дотримуватися його базових принципів.</p> <p>Аналізувати значення фінансового аналізу задля ефективної роботи суб'єкта підприємництва</p>	
2/3	Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	<p>Знати: основні джерела інформаційного забезпечення фінансового аналізу, особливості організації аналітичної роботи.</p> <p>Вміти: сформулювати перелік необхідних даних для аналізу, читати фінансову звітність</p> <p>Аналізувати та обирати джерела інформації, які потрібні для фінансового аналізу.</p>	<p>Тестові завдання.</p> <p>Виконання самостійної роботи.</p> <p>Розв'язок задач.</p> <p>Кейси.</p> <p>Доповіді та презентації</p>
2/3	Тема 3. Аналіз майна підприємства	Лекція/ практична 2 год./1 год.	<p>Знати: визначення та складові елементи оборотних та необоротних активів, методи їх аналізу.</p> <p>Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують майновий стан підприємства.</p> <p>Аналізувати майновий стан підприємства у динаміці (рух, технічний стан, ефективність використання).</p>	
3	Тема 4. Аналіз оборотних активів	Лекція/ практична 2 год./1 год.	<p>Знати: визначення та складові елементи оборотних активів, методи їх аналізу.</p> <p>Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують рух, інтенсивність використання, ефективність використання оборотних активів.</p> <p>Аналізувати оборотні активи підприємства у динаміці.</p>	

3/4	Тема 5. Аналіз джерел формування капіталу підприємства	Лекція/ практична 2 год./1 год.	Знати: основні джерела формування капіталу підприємства. Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують рух, джерела формування, ефективність використання капіталу. Аналізувати капітал підприємства у динаміці (рух, джерела формування, ефективність використання).
4	Тема 6. Аналіз грошових потоків	Лекція/ практична 2 год./1 год.	Знати: поняття грошового потоку, види грошових потоків, методи їх аналізу. Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують синхронність, ефективність, ліквідність грошових потоків. Аналізувати грошові потоки підприємства у динаміці.
4/5	Тема 7. Аналіз ліквідності і платоспроможності	Лекція/ практична 4 год./2 год.	Знати: поняття ліквідності та платоспроможності, їх види, методи аналізу, інформаційну базу аналізу. Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують ліквідність та платоспроможність суб'єктів підприємництва. Аналізувати ліквідність та платоспроможність суб'єктів підприємництва.
5/6	Тема 8. Аналіз фінансової стійкості підприємства	Лекція/ практична 4 год./2 год.	Знати: поняття фінансової стійкості, їх види, методи аналізу, інформаційну базу аналізу. Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують фінансову стійкість підприємства. Аналізувати фінансову стійкість підприємства.
6/7	Тема 9. Аналіз кредитоспроможності підприємства	Лекція/ практична 2 год./1 год.	Знати: поняття кредитоспроможності, методи її аналізу, інформаційну базу аналізу. Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують кредитоспроможність підприємства. Аналізувати кредитоспроможність підприємства.
7	Тема 10. Аналіз ділової активності підприємства	Лекція/ практична 2 год./1 год.	Знати: поняття ділової активності, методи її аналізу, інформаційну базу аналізу. Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують ділову активність підприємства. Аналізувати ділову активність підприємства.
7/8	Тема 11. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства	Лекція/ практична 2 год./1 год.	Знати: методи аналізу прибутковості та рентабельності, показники, інформаційну базу аналізу. Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують прибутковість та рентабельність діяльності підприємства. Аналізувати прибутковість та рентабельність діяльності підприємства.
8	Тема 12. Аналіз інвестиційної	Лекція/ практична	Знати: методи аналізу інвестиційної діяльності підприємства, показники,

	діяльності підприємства	4 год./1 год	інформаційну базу аналізу. Вміти: обчислити та інтерпретувати показники, що характеризують інвестиційну діяльність підприємства, її ефективність. Аналізувати інвестиційну діяльність підприємства, її ефективність.	
9	Тема 13. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства	Лекція/ практична 4 год./2 год.	Знати: методи комплексного оцінювання фінансового стану підприємства, показники, інформаційну базу аналізу. Вміти: здійснювати рейтингову оцінку, застосовувати метод багатовимірного рейтингового аналізу. Аналізувати та рейтингувати суб'єкти підприємництва.	